

*Mến tặng cuốn sách này tới chị Thùy Linh
và những ai mong muốn thực hành Vườn Rừng.*

Hướng dẫn thực hành vườn rừng

Minh họa đơn giản
và ngắn gọn

BẢN QUYỀN 2019 LOTUFO & TREVELIN
TẤT CẢ BẢN QUYỀN ĐƯỢC BẢO LƯU
BẢN SÁCH ĐIỆN TỬ NÀY CÓ THỂ ĐƯỢC PHÁT HÀNH TỰ DO
VÌ MỤC ĐÍCH GIÁO DỤC TRÊN TRANG WEB:
AGROFLORESTAEMQUADRINHOS.WORDPRESS.COM

Tổ chức

João Paulo Becker Lotufo Junior

BORAPERMACULTURAR@GMAIL.COM
BORAPERMACULTURAR.WORDPRESS.COM

Minh họa

César Claro Trevelin

CESARTREVELIN@YAHOO.COM.BR
CESARTREVELIN.COM.BR

Bản dịch

Trần Quang Trung

Biên tập

Ninh La

Mến chào bạn!

Những trang sách tiếp theo chúng tôi sẽ giới thiệu tới các bạn về mô hình vườn rừng. Cuốn sách được trình bày dưới dạng sách tranh với mục đích vừa truyền đạt tri thức vừa kiến tạo niềm vui. Với phương châm “Mỗi bức vẽ, một hạt giống”, chúng tôi giới thiệu một cách giản dị và khách quan những bước đầu tiên trên con đường vừa trồng trọt vừa chăm sóc môi trường.

Rất nhiều người đã giúp đỡ và truyền cảm hứng cho chúng tôi trong suốt quá trình tạo ra cuốn sách chỉ dẫn nhỏ này. Gửi đến bạn, người đã góp sức, sự tri ân và lòng ngưỡng mộ từ chúng tôi. Đặc biệt là Fabiana, người đã hỗ trợ nhiều về vấn đề kỹ thuật.

Và lời cảm ơn trân quý tới Thầy Ernst Göstch vì đã cống hiến cả cuộc đời cho ngành nông nghiệp vườn rừng cũng như phát triển phương thức canh tác tăng tán tiếp nối.

Về phần mình trong cuốn sách, chúng tôi cố gắng truyền đạt phương pháp này một cách đơn giản và dễ hiểu nhất, hơn cả mong đợi ban đầu. Cuộc đời và thành quả sự nghiệp của thầy là nguồn cảm hứng vô tận cho tất cả chúng tôi.

Thân mến gửi đến Peter Webb, cách ông trồng người bằng trồng rừng khiến chúng tôi vừa ngưỡng mộ vừa học hỏi rất nhiều. Biết ơn sâu sắc vì cách ông dạy canh tác vườn rừng vừa thơ vừa sáng tạo.

Lời cuối dành cho bạn, người đọc, chúng tôi hy vọng cuốn sách nhỏ này sẽ khơi dậy trong bạn khao khát hòa nhập vào một địa cầu nơi nền nông nghiệp có thể được phát triển theo cùng cách và cùng mô hình sinh trưởng như chính Mẹ tự nhiên.

Chúc bạn đọc và thực hành với niềm vui!

João & César

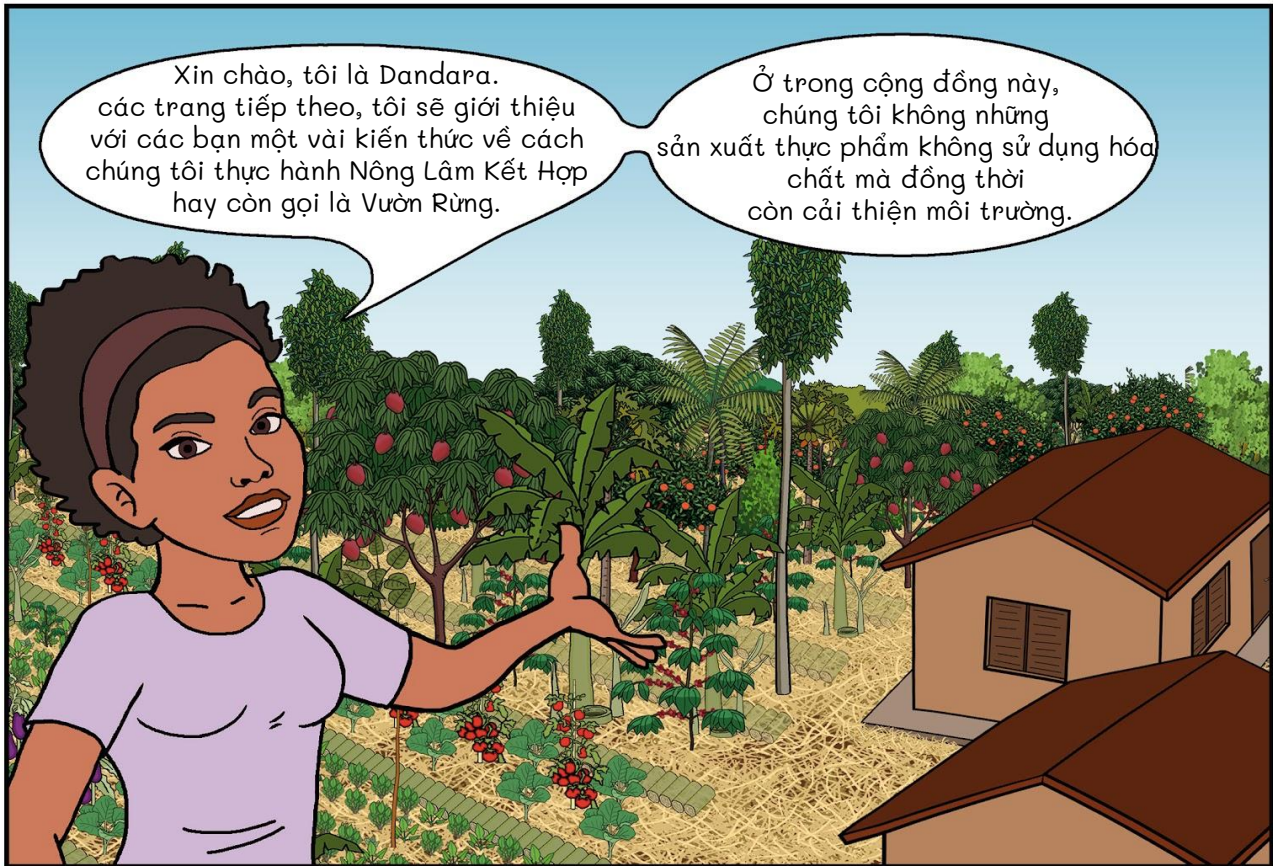
Bora
Permaculturar

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	-----	04
MỤC LỤC	-----	05
GIỚI THIỆU	-----	06
TÍNH NĂNG ĐỘNG CỦA TỰ NHIÊN	-----	07
TẦNG TÁN VÀ TIẾP NỐI	-----	08
TẦNG TÁN, TIẾP NỐI VÀ QUẢN LÝ VƯỜN	-----	09
KHU VƯỜN TIẾP NỐI	-----	10
LUỐNG TRỒNG	-----	11
PHỤC HỒI ĐẤT BẠC MÀU	-----	12
KẾ HOẠCH TRỒNG TRỌT	-----	13
HÀNG LỐI VÀ TRỒNG XEN CANH	-----	14
HÒN ĐẢO TRÙ PHÚ	-----	15
QUẢN LÝ VƯỜN: LUỐNG TRỒNG, “MUVUCA” VÀ CÂY NHAU THAI	-----	16
QUẢN LÝ VƯỜN: HÌNH DÁNG CÂY TRỒNG	-----	17
QUẢN LÝ VƯỜN: CẮT TỈA	-----	18
QUẢN LÝ VƯỜN: CÂY CHUỐI	-----	19
CHĂN NUÔI TRONG MÔ HÌNH VƯỜN RỪNG	-----	20
PHÁC THẢO KẾ HOẠCH	-----	21
MÔ HÌNH XEN CANH THAM KHẢO	-----	22
THỰC HÀNH	-----	23
BẢNG VÒNG ĐỜI VÀ TẦNG TÁN MỘT SỐ LOẠI CÂY TRỒNG	-----	24
TÀI LIỆU THAM KHẢO	-----	25
TÊN KHOA HỌC MỘT SỐ LOẠI CÂY TRỒNG	-----	26

GIỚI THIỆU

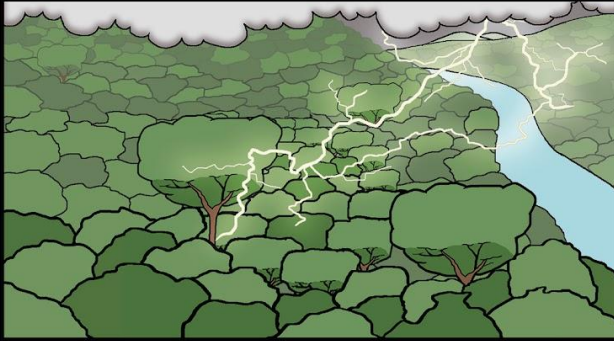
Sản xuất nguồn thực phẩm ngay tại rừng là một phương pháp cổ xưa được thực hành ở Nam Mỹ rất lâu trước khi thực dân châu Âu đô hộ. Phương pháp truyền thống này biến đất đai thành một khu vực vừa trồng rừng vừa cung cấp thực phẩm. Sống nương tựa vào rừng là một trong những cảm hứng quan trọng của mô hình Vườn Rừng.

TÍNH NĂNG ĐỘNG CỦA TỰ NHIÊN

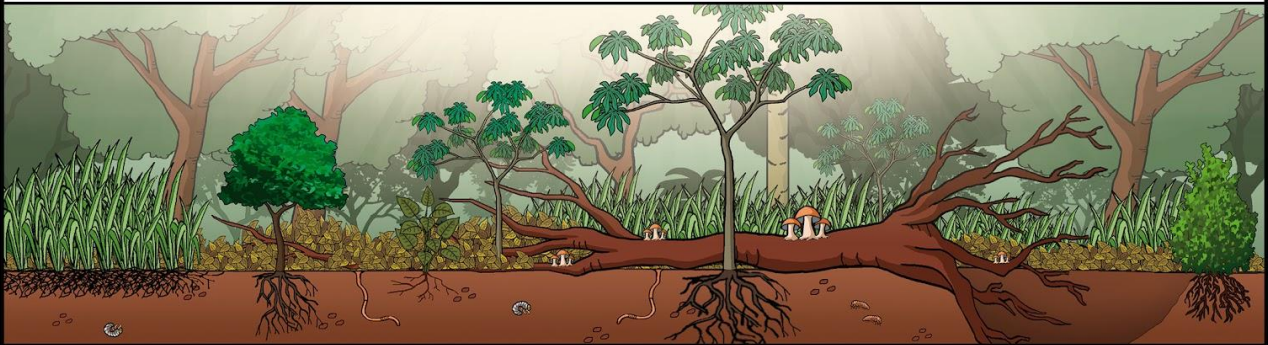
Thí dụ, nếu một khoảng rừng rậm được khai thác, môi trường sống nơi đây sẽ thay đổi.

Và những sự sống mới sẽ khởi sinh...

Khi loài này biến mất, loài khác sẽ xuất hiện để thay thế dựa theo các đặc tính mới của môi trường.

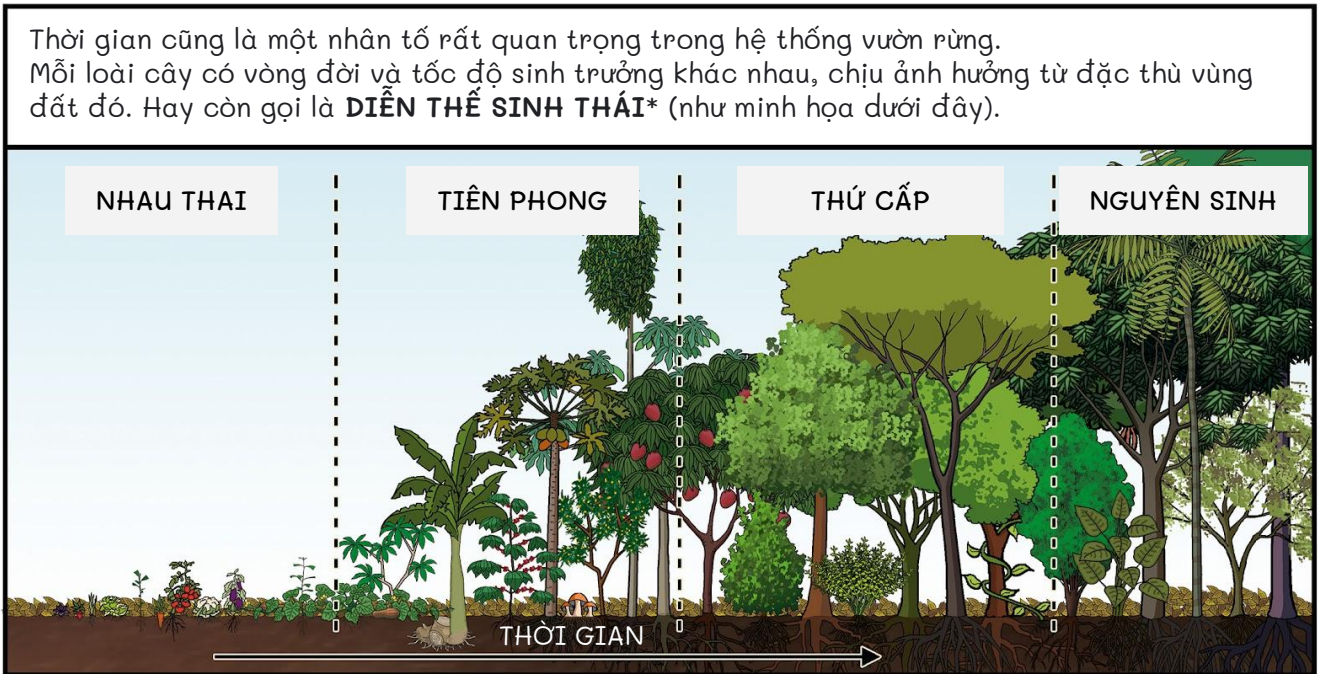
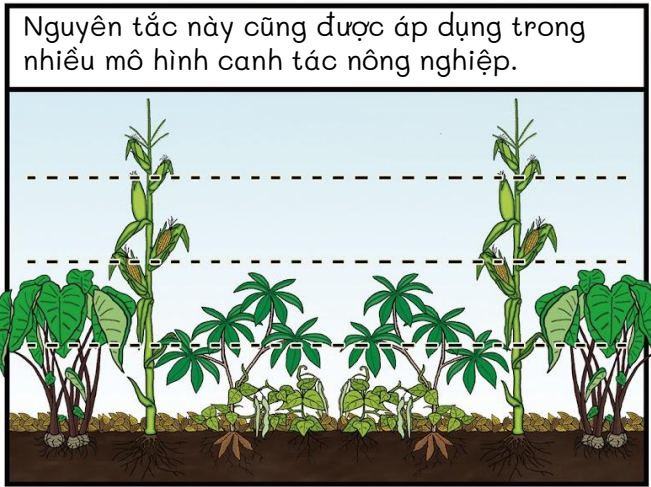
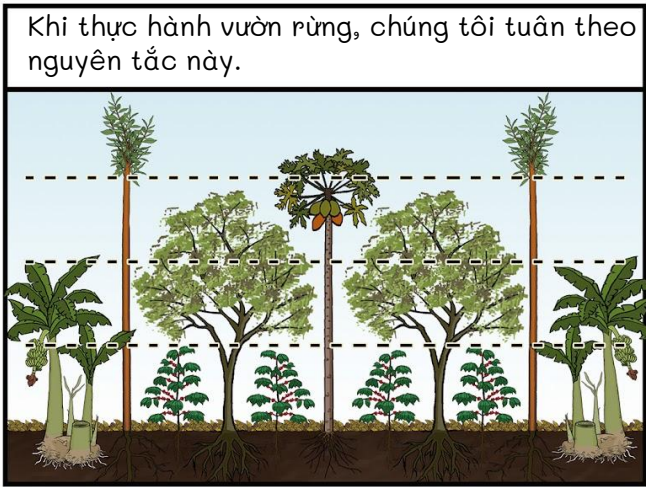
Trong mô hình Vườn rừng, chúng tôi cố gắng sao chép cũng như tối ưu hóa tiến trình này.

Nhằm sản xuất thực phẩm và cải thiện môi trường tự nhiên.

TẦNG TÁN VÀ TIẾP NỐI

08 * Diễn thể sinh thái (Ecological Succession) là quá trình biến đổi tuần tự của quần xã qua các giai đoạn, song song với sự biến đổi của môi trường (khí hậu, thổ nhưỡng, v.v.), để cuối cùng có một quần xã tương đối ổn định. (Biên tập)

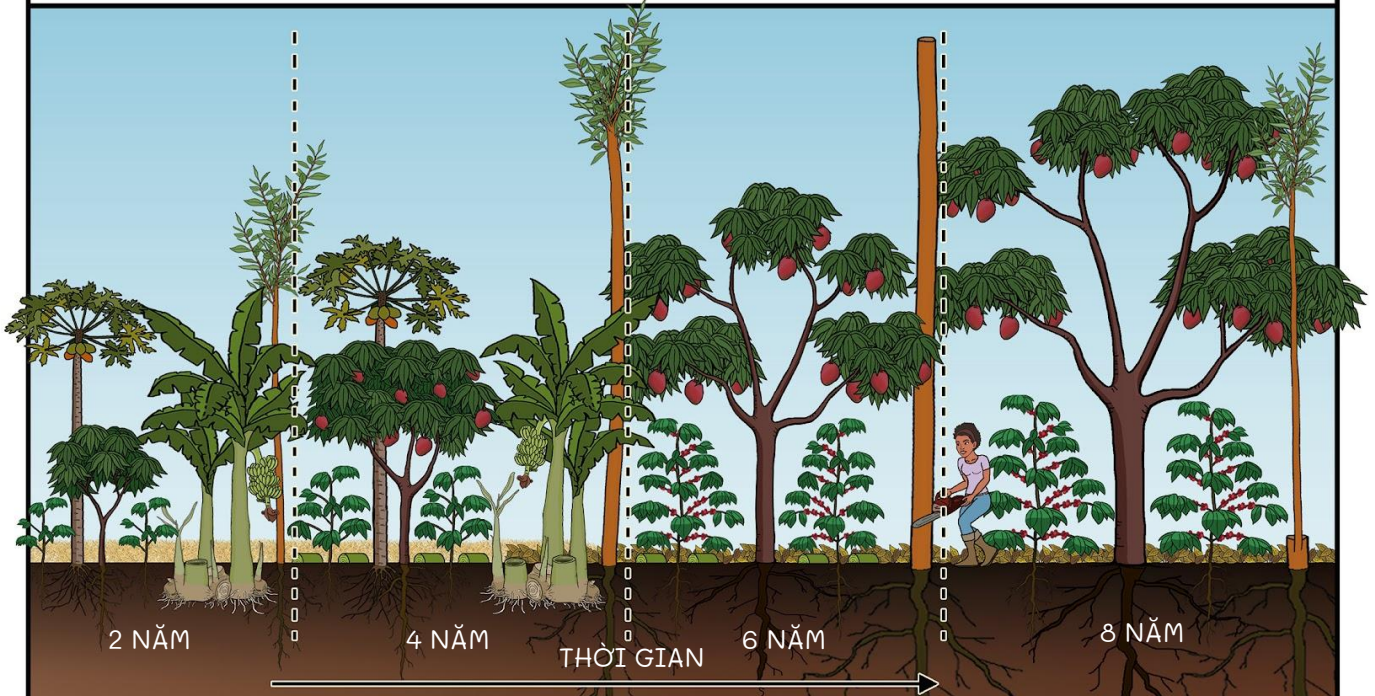
TẦNG TÁN, TIẾP NỐI VÀ QUẢN LÝ VƯỜN

Dựa trên diễn thế sinh thái này, việc thực hành Vườn Rừng cần phải được bố trí dựa trên **tầng tán và sự tiếp nối** để kết hợp các loại cây trồng với nhau.

Việc cắt tỉa chuối quang đấng giúp mang lại ánh sáng, với cách này ta có thể tái trồng những loại cây cần nhiều ánh sáng.

Để quy hoạch vườn, qua thời gian ta lựa chọn những loại cây muốn trồng bằng cách cắt tỉa để phủ đất cũng như giúp cung cấp thêm phân xanh xuống luống. Việc này giúp cải thiện đất và cho phép những loại cây cần nhiều dinh dưỡng phát triển.

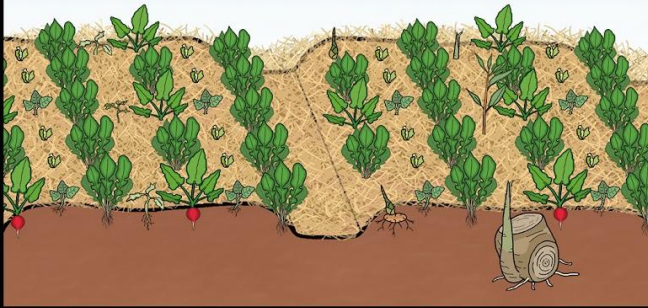
KHU VƯỜN TIẾP NỐI

Khi bắt đầu làm vườn, ta sẽ **xen canh** các loại cây có vòng đời sinh trưởng và tăng tán khác nhau để tối ưu hóa khu vườn.

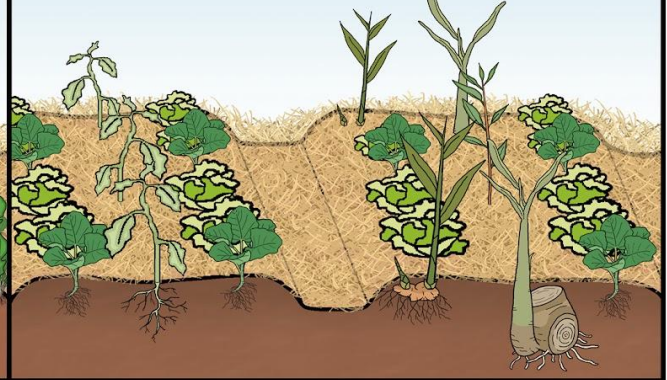
Sau khi trồng 30 ngày, loài cây phát triển nhanh nhất chiếm diện tích nhiều nhất trên luống, đồng thời bảo vệ những cây con phát triển chậm hơn.

Việc thu hoạch lần đầu (các cây ngắn ngày) tạo ra chỗ trống trên luống, các cây có vòng đời lâu hơn nay có chỗ để phát triển.

1 tháng – Thu hoạch lần 1: Xà lách rocket hoặc củ cải đỏ

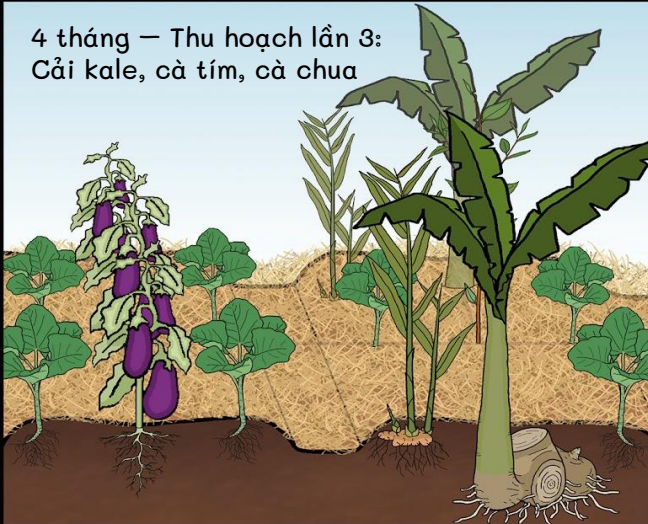
2 tháng – Thu hoạch lần 2: Xà lách mỡ

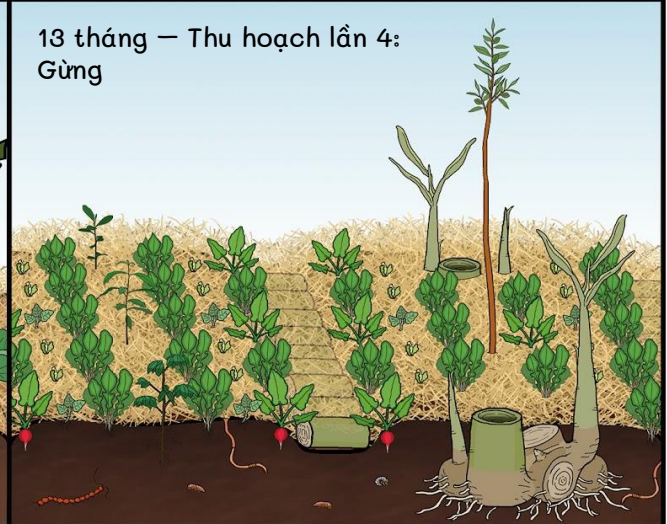
Sau lần thu hoạch tiếp theo, trên luống lại có thêm chỗ trống cho các cây vòng đời dài hơn tiếp tục phát triển.

Cuối cùng, khi bắt đầu luống trống mới, ta sẽ cắt tỉa các cây lớn và chuối xuống dùng làm phân xanh phủ đất và bắt đầu trồng vụ mới.

4 tháng – Thu hoạch lần 3: Cải kale, cà tím, cà chua

13 tháng – Thu hoạch lần 4: Gừng

Bằng cách này, ta có thể tận dụng đất và thu hoạch được 4 lần với chỉ 1 lần trồng. Một mẹo nhỏ nữa là trồng cây mới tại các thời điểm khác nhau. Thí dụ, trồng mỗi luống mới cách nhau một tuần. Các luống này sẽ phát triển lần lượt và giúp chúng ta đảm bảo đa dạng thực phẩm liên tục.

LUỐNG TRỒNG

Trồng cây theo hàng giúp quản lý dễ hơn trong hệ thống Vườn Rừng tiếp nối (hay SAF*)

Giống như trong rừng, ta cần che phủ cả lối đi và luống trồng bằng vật liệu hữu cơ để bảo vệ và cải thiện dinh dưỡng trong đất. Dưới đây là một số lựa chọn để phủ đất.

1. Để chuẩn bị ta cần xới đất tạo luống và lối đi.

2. Bón thêm khoáng và phân vào đất.

3. Lên luống hình tổ chim (bìa hơi cao hơn ở giữa) để giữ nước và dinh dưỡng khỏi trôi xuống lối đi.

4. Che phủ toàn bộ diện tích luống lẫn lối đi bằng vật liệu hữu cơ và chú ý đặc biệt phần bìa luống.

5. Cấy cây mới: gạt lớp phủ bề mặt, sử dụng cây chọc lỗ (hoặc tương tự), cắm xuống tạo thành lỗ trên mặt đất để cấy cây non hoặc gieo hạt.

Để làm mới luống trồng, chỉ cần cung cấp thêm dinh dưỡng, phân bón và làm thoáng đất nhưng không xới trộn đất lên.

Thí dụ, ta có thể sử dụng xiên gỗ nhấn xuống và lắc nhẹ để giúp thoáng khí cho đất mà không xáo trộn nó lên.

PHỤC HỒI ĐẤT BẠC MÀU

Mô hình vườn rừng cũng có tác dụng phục hồi đất bạc màu. Thí dụ ở nông trại của chúng tôi trồng “**cỏ**” để cải thiện đất nhằm chuẩn bị cho việc trồng trọt.

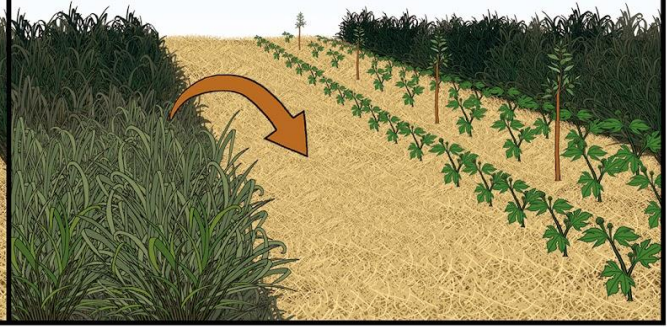
Năm đầu tiên, chúng tôi dùng cỏ dại mọc xung quanh làm lớp phủ hữu cơ và cung cấp dinh dưỡng cho luống trồng ở giữa.

1 NĂM

Quá trình tích lũy vật liệu hữu cơ trên luống giúp đất tốt lên giúp ta có thể trồng những loại cây có nhu cầu dinh dưỡng cao hơn như **đậu đỗ** và **dã quỳ (cúc Mexico)**.

1,5 NĂM

Nhờ vào các luống cây đầu tiên giàu dinh dưỡng và đa dạng vật liệu hữu cơ, môi trường sẽ được cải thiện. Theo thời gian khi đất ngày càng tốt hơn, cấu trúc, khả năng giữ nước và dinh dưỡng trong đất giúp ta có thể trồng đa dạng loài cây hơn.

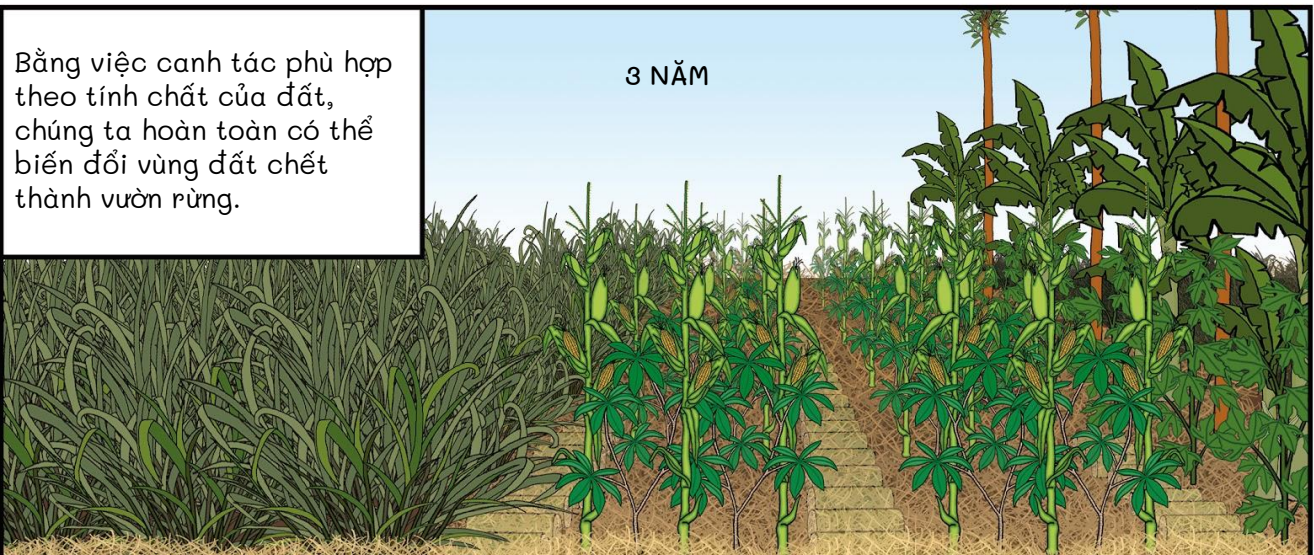
2 NĂM

Tham khảo “Agroflorestando o mundo do trator ao facão”*

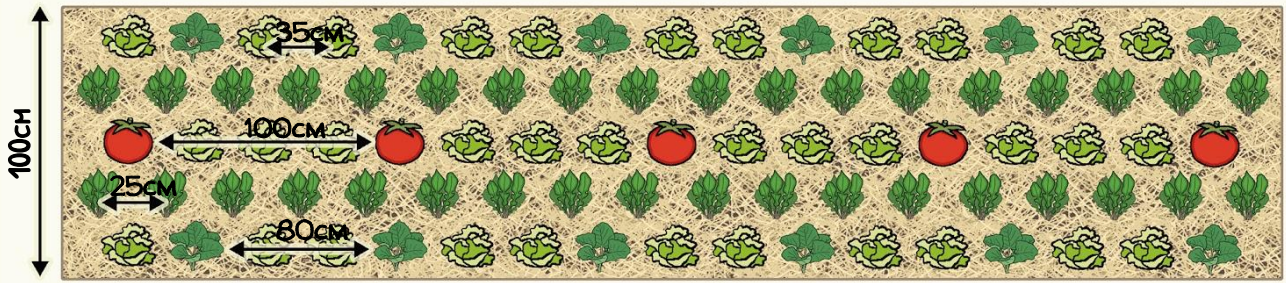
Bằng việc canh tác phù hợp theo tính chất của đất, chúng ta hoàn toàn có thể biến đổi vùng đất chết thành vườn rừng.

3 NĂM

KẾ HOẠCH TRỒNG TRỌT

Đây là sơ đồ trồng rau màu tiếp nối:

Cây 25 ngày được thu hoạch như: Xà lách rocket, củ cải

Cây 45-60 ngày được thu hoạch như: Xà lách mỡ, cải cầu vồng

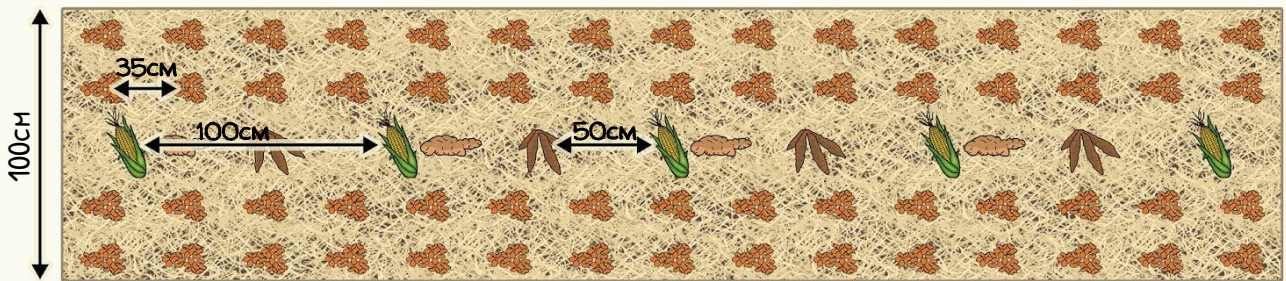

Cây 90 ngày được thu hoạch như: Bắp cải

Cây 120 ngày được thu hoạch như: Cà chua, cà tím

Kế hoạch trồng trọt cây hàng năm:

3-4 tháng được thu hoạch như: Ngô/bắp, đậu bắp

3 tháng được thu hoạch như: Đậu đỗ

9 tháng được thu hoạch như: Sắn/mì

12 tháng được thu hoạch như: gừng

Và các hàng trồng cây phân xanh, chuối và cây ăn quả như sau:

Bạch đàn

Chuối

Cây ăn quả

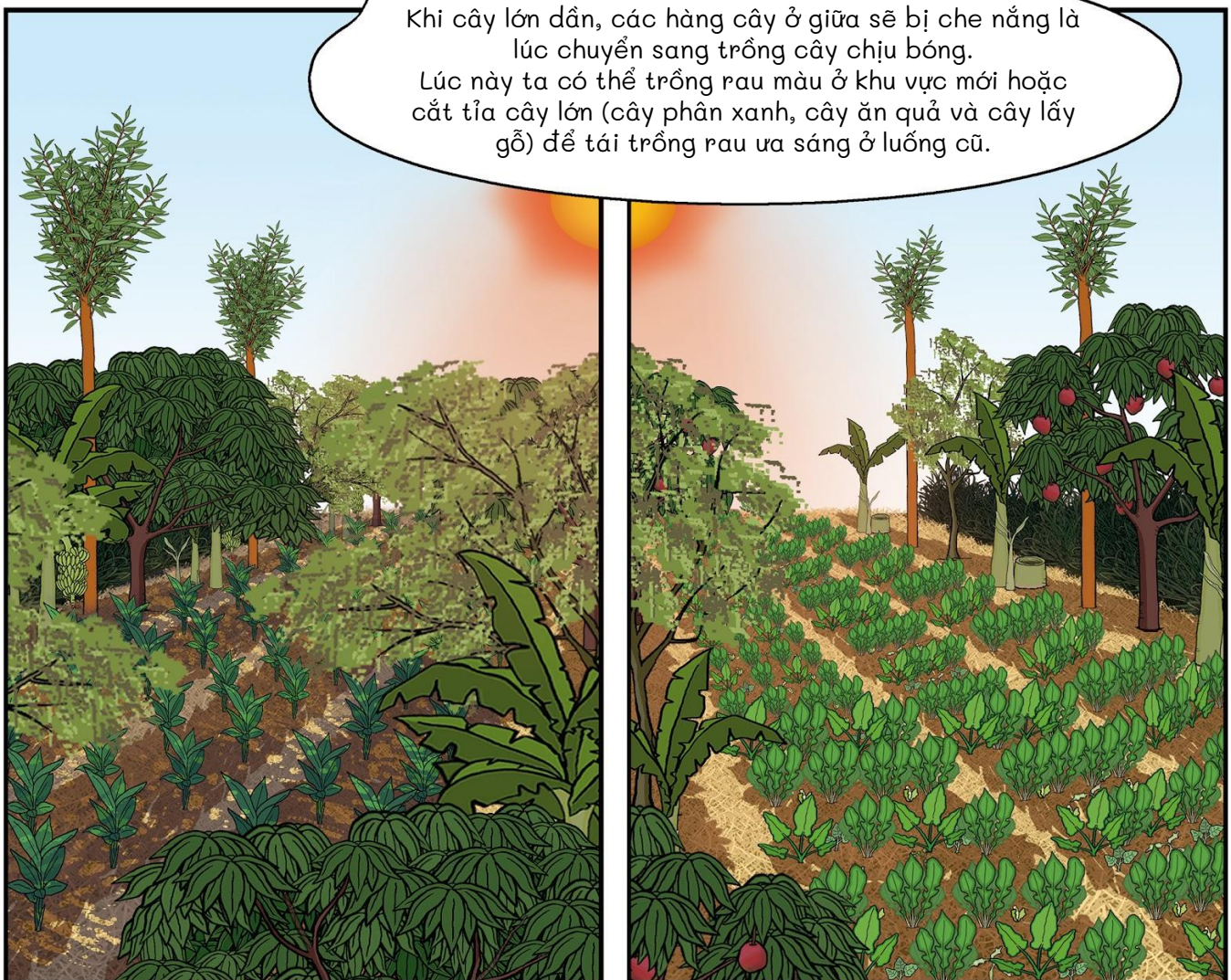
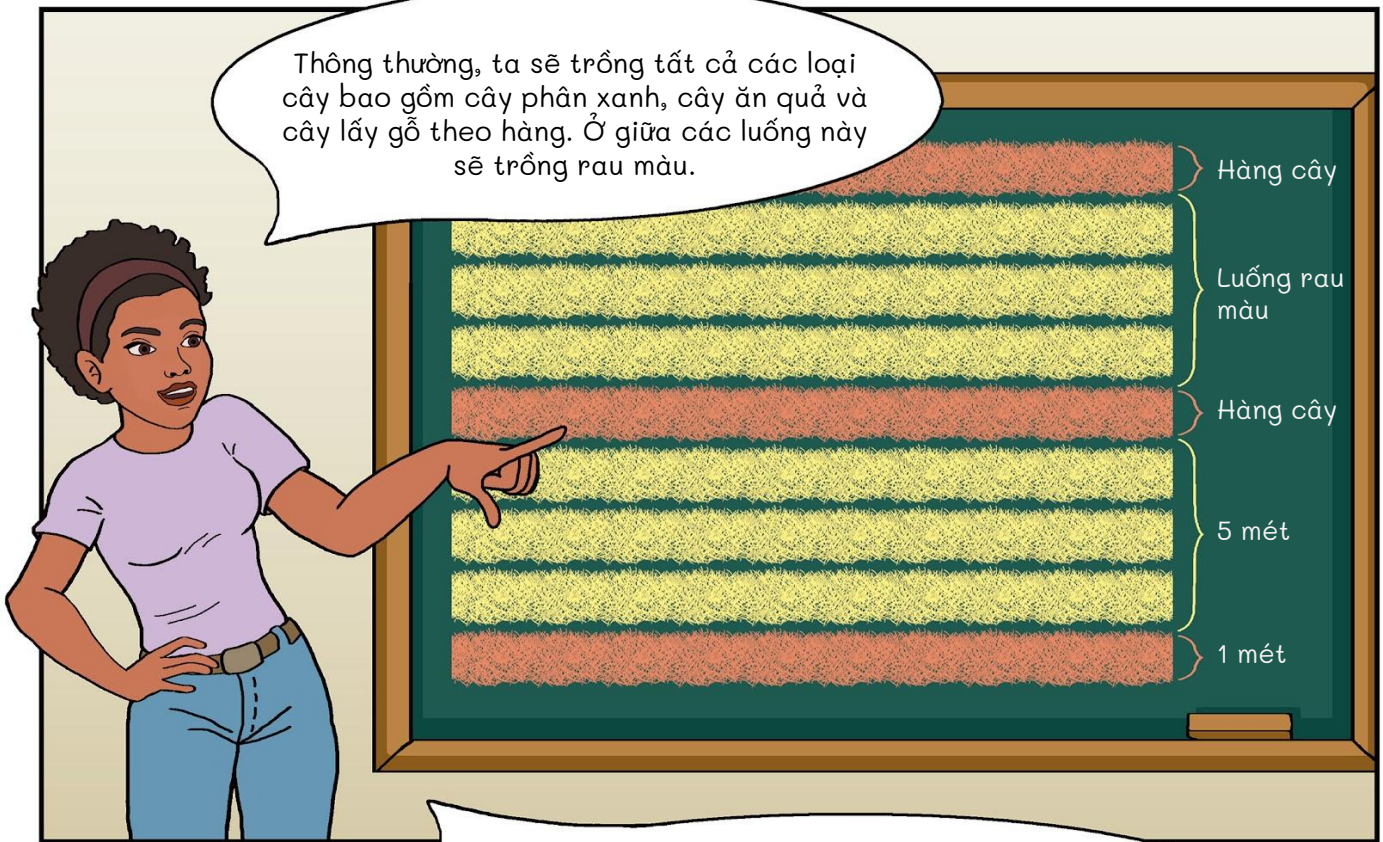

Sắn/mì

Ngô/bắp

HÀNG LỐI VÀ TRỒNG XEN CANH

HÒN ĐẢO TRÙ PHÚ

1 THÁNG

Một cách rất hay để phục hồi đất bạc màu là trồng tiếp nối theo **hình tròn**, thay vì thẳng hàng, tạo thành một khu vườn tròn các luống nối tiếp nhau.

4 THÁNG

Rau trái lớn dần tạo ra các tầng lớp, sự màu mỡ nảy nở qua thời gian.

10 THÁNG

Và ta vừa có thể sản xuất thực phẩm, cây ăn trái và cây lấy gỗ ở chính giữa luống trồng.

Rau và cây ăn lá (đậu bắp, ngô/bắp, cải, đỗ)

Chuối

Sắn/mi

Dứa/thơm/khóm

Cây Phân xanh 2 (đậu leo, hướng dương, thảo quyết minh/muồng, v.v.)

Cây Phân Xanh 1 (đậu, đu đủ, đỗ mai/cọc rào, v.v.)

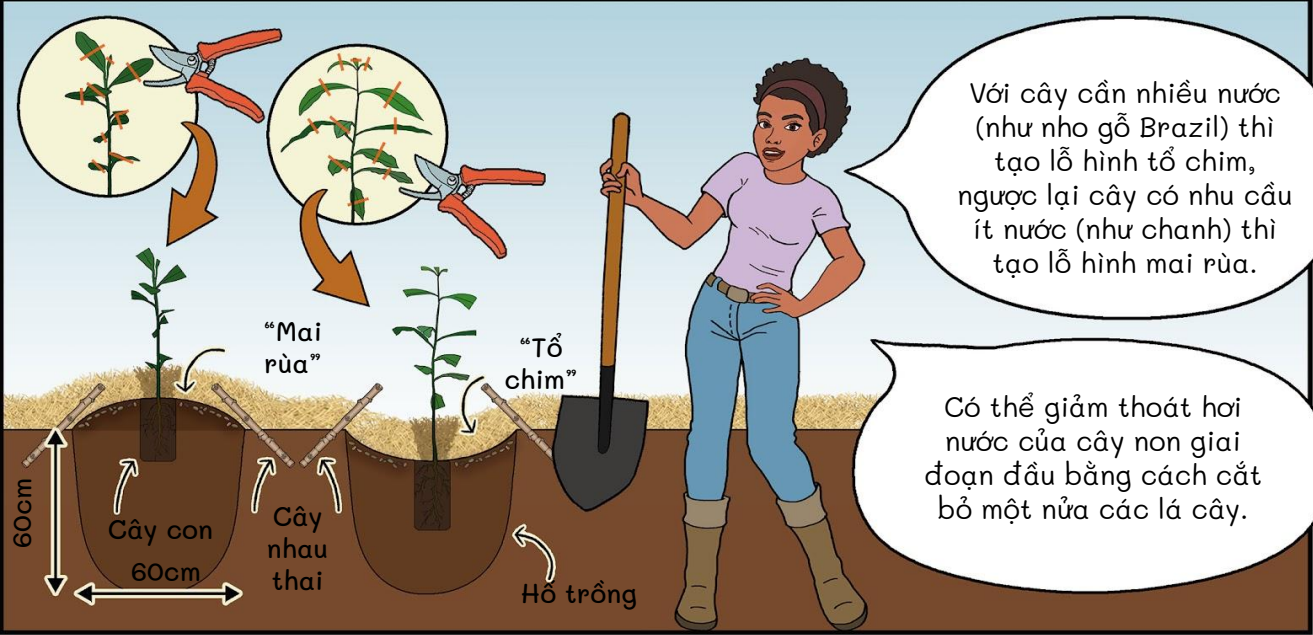
Hạt cây (trộn lẫn - xem *muvuca trang 16*)

Xà lách và cây họ đậu (rocket, rau thơm, cải bó xôi, cà chua, cà tím, dưa leo)

Bán kính: 2 m

QUẢN LÝ VƯỜN: LUỐNG TRỒNG, “MUVUCA”* VÀ CÂY NHAU THAI

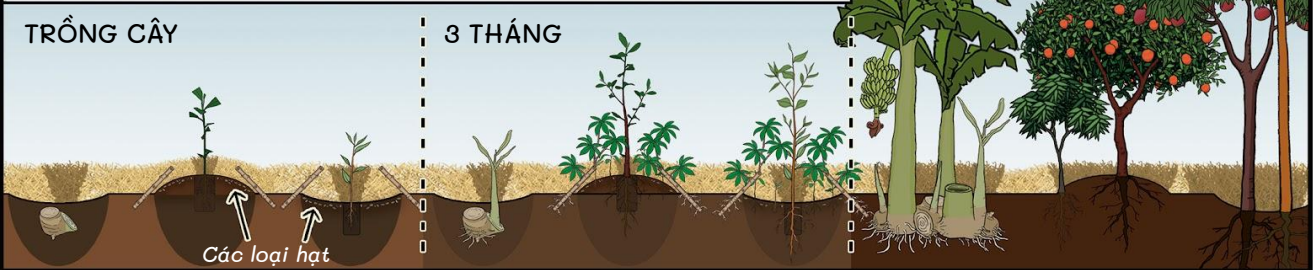
Nếu ta dành nhiều thời gian và công sức lúc ban đầu để đào lỗ đủ rộng đủ sâu, cây con sẽ có thể dùng năng lượng của mình để phát triển khỏe mạnh. Điều quan trọng là lỗ đào cần lớn hơn kích thước của bầu đất và có đủ nước, khoáng và phân ủ.

Với cây cần nhiều nước (như nho gỗ Brazil) thì tạo lỗ hình tổ chim, ngược lại cây có nhu cầu ít nước (như chanh) thì tạo lỗ hình mai rùa.

Có thể giảm thoát hơi nước của cây non giai đoạn đầu bằng cách cắt bỏ một nửa các lá cây.

Sử dụng phương pháp nhau thai, cây phân xanh và sắn được trồng cùng lúc để bảo vệ cây trồng chính. Những cây khác vòng đời và tăng tán được trồng cùng nhau để dễ quản lý theo từng giai đoạn của hệ thống.

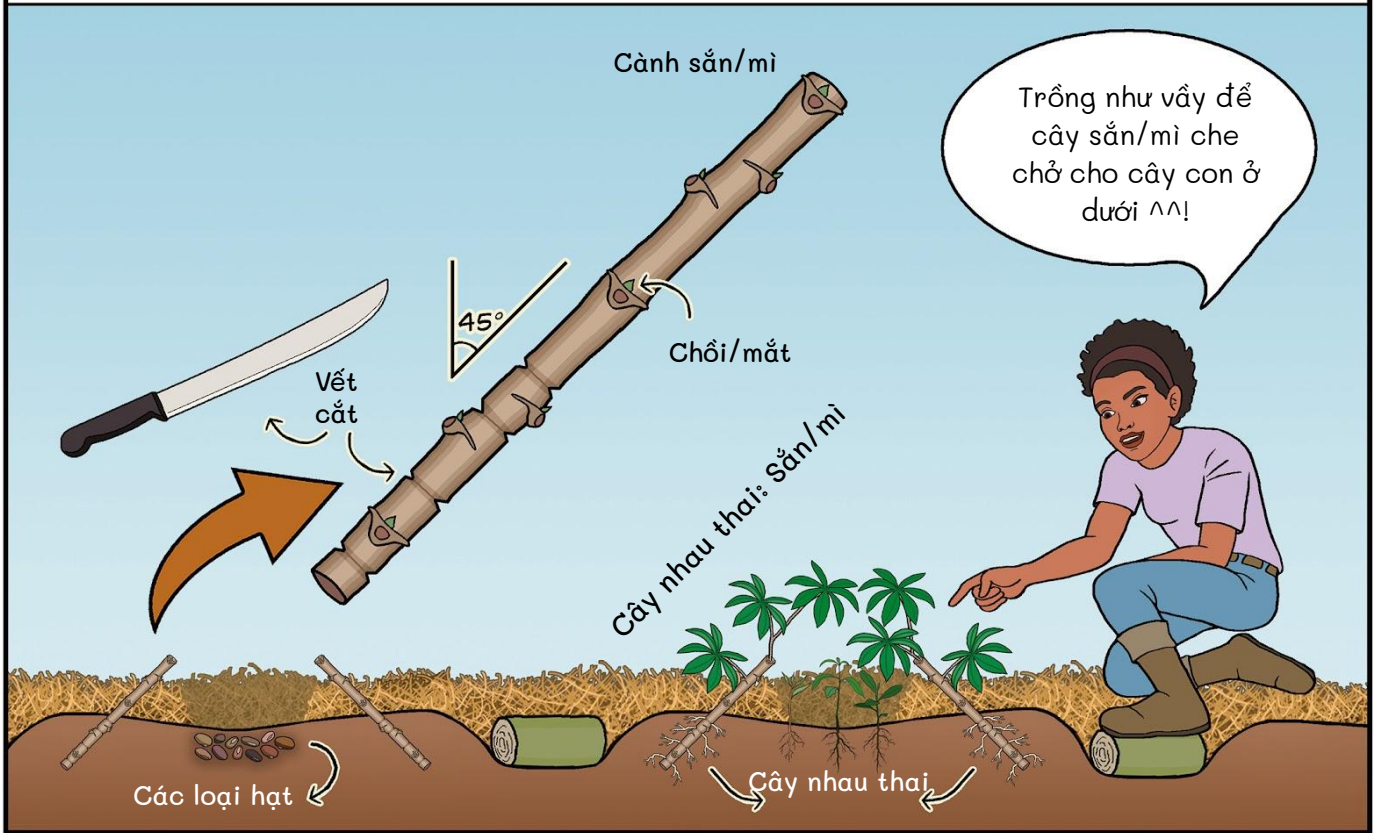
Theo cách này, cây tiên phong từ lúc còn non ưa sáng lớn lên và tạo môi trường phù hợp giúp cây thứ cấp ưa bóng phát triển tốt hơn.

Chúng ta cần luôn để ý, chăm sóc và tỉa cây khi cần thiết.

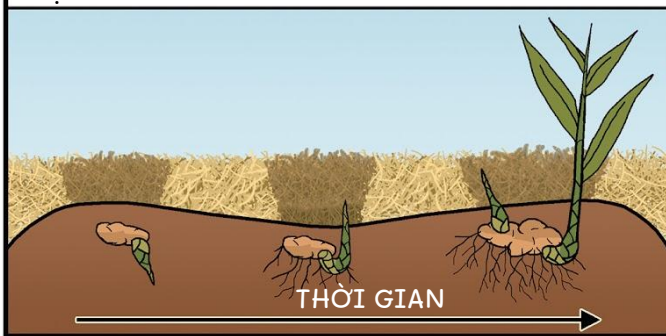
16 * Muvuca: Phương pháp trộn và gieo đa dạng các loại hạt giống cây bản địa và cây họ đậu khi canh tác để phục hồi đất hoang hóa ở Brazil (Người dịch)

QUẢN LÝ: HÌNH DÁNG CÂY TRỒNG

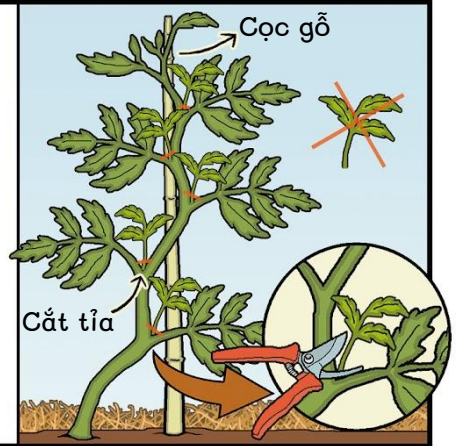
Khi trồng sắn/mì, ta cắt khúc rồi đặt sao cho chồi con hướng lên trên, đồng thời tạo những vết cắt ở dưới cành để cây dễ ra rễ. Phần dưới của cành sắn/mì được đặt nghiêng 45 độ và hướng ra ngoài cây trồng chính.

Cây lấy củ như khoai mỡ, gừng và nghệ trồng với “mắt” (hay chồi) đặt ngược xuống dưới để tạo mỏ neo.

Với cà chua, ta sử dụng cành gỗ hay tre để cố định, đồng thời cắt những nhánh phụ để cây tập trung nuôi quả nhánh chính.

Khi xạ/tra/gieo hạt trực tiếp, ví dụ củ cải hoặc cà rốt, cần lật lớp rơm phủ ở trên và tạo một rãnh nông để gieo hạt xuống.

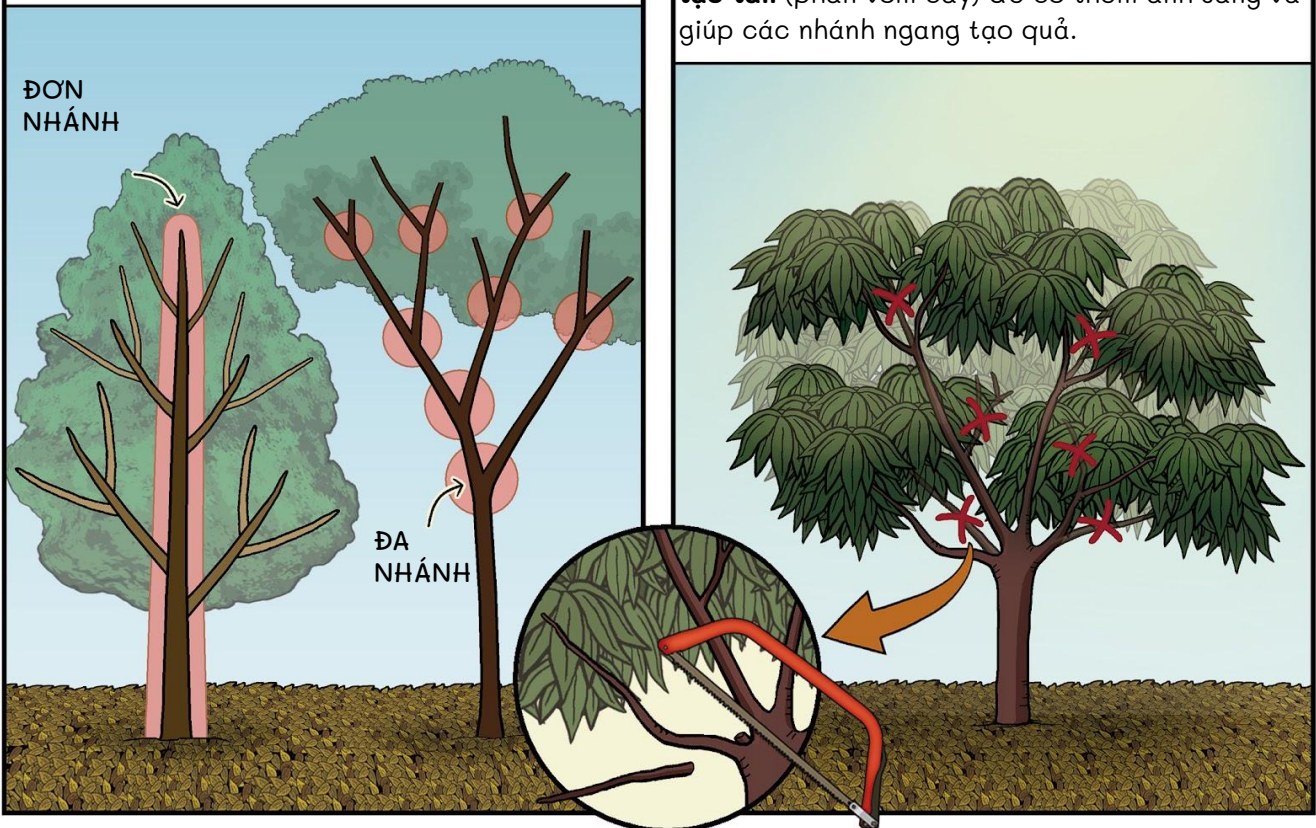
Với những loại cây trồng không cần xới đất như ngô/bắp hoặc đậu đỗ, sử dụng dao rựa để tách lớp rơm phủ và tạo lỗ - nhớ quay nghiêng lưỡi dao khi cho hạt giống xuống tránh đứt tay.

QUẢN LÝ VƯỜN: CẮT TỈA

Cắt tỉa chiếm một vị trí cực kỳ quan trọng trong quá trình làm Vườn Rừng. Cắt tỉa cung cấp thêm vật liệu hữu cơ và ánh sáng, cũng như loại bỏ những yếu tố **không** mong muốn khỏi hệ thống.

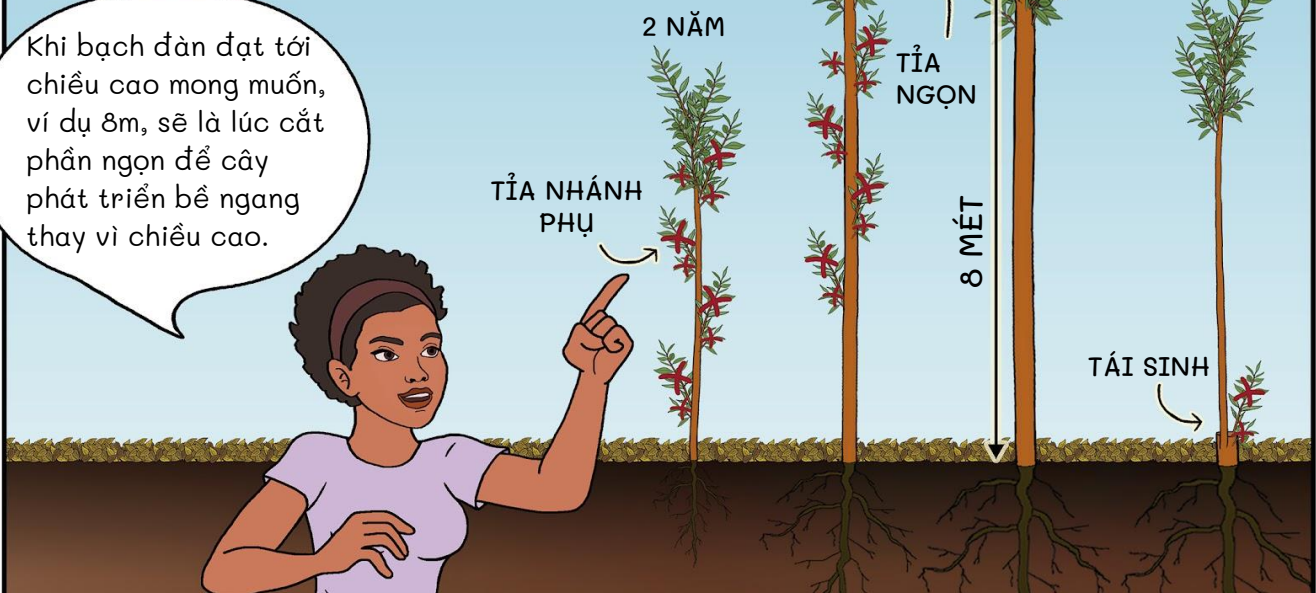
Lưu ý quan trọng khi cắt tỉa là cần giữ lại **hình dáng tự nhiên** (cấu trúc) của loài cây đó.

Phần lớn các loại cây ăn trái nên được **cắt tỉa tạo tán** (phần vòm cây) để có thêm ánh sáng và giúp các nhánh ngang tạo quả.

Hình dạng cắt tỉa cây phụ thuộc vào **mục đích trồng**. Ví dụ khi trồng bạch đàn làm cây vượt tán (tăng đỉnh), ta sẽ cắt hầu hết các nhánh thấp trong năm đầu tiên để thúc đẩy chiều cao và chỉ giữ lại những nhánh ở phần ngọn.

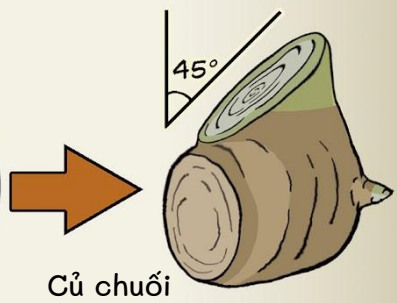
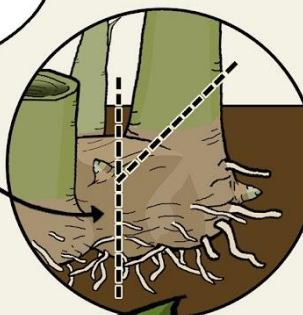
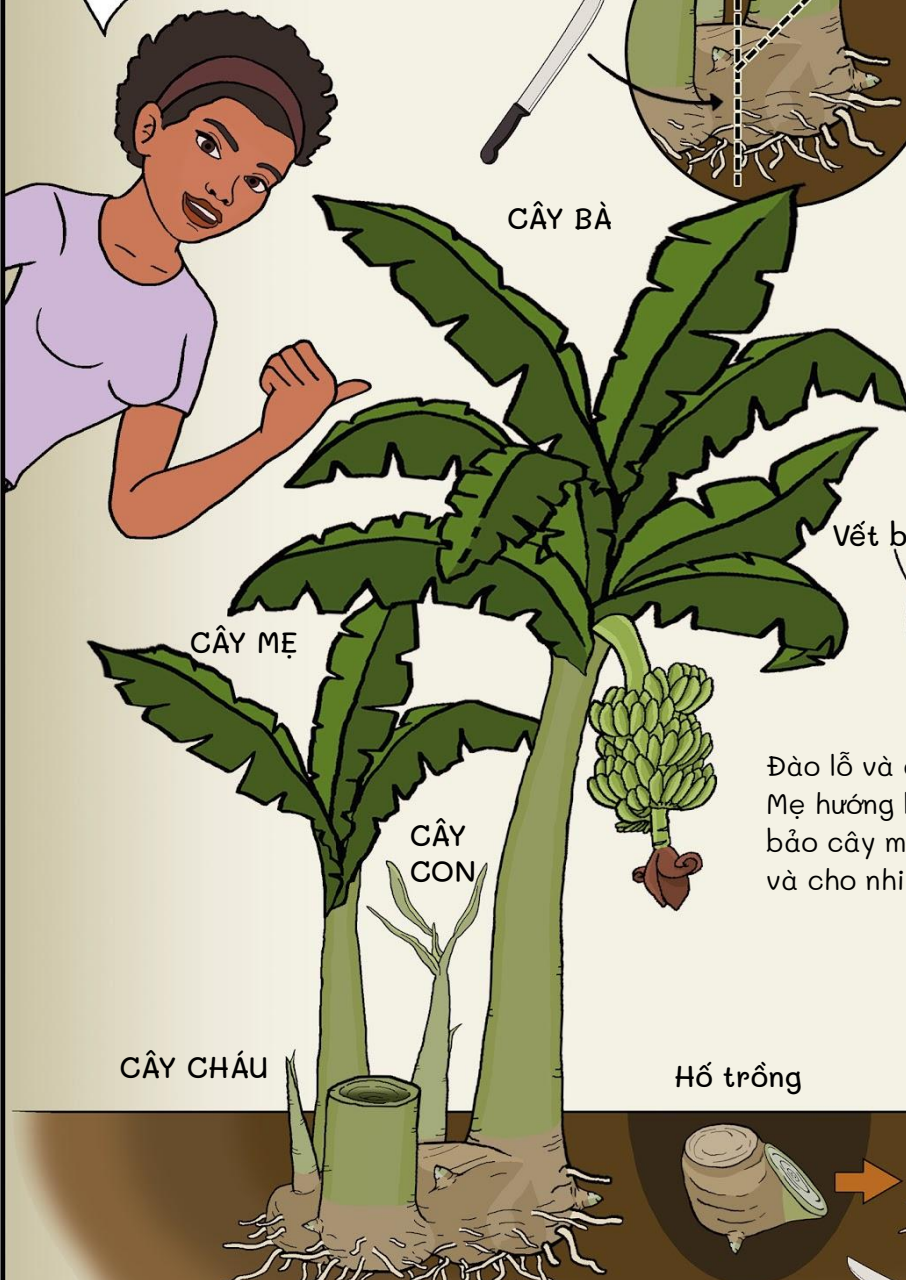
Khi bạch đàn đạt tới chiều cao mong muốn, ví dụ 8m, sẽ là lúc cắt phần ngọn để cây phát triển bề ngang thay vì chiều cao.

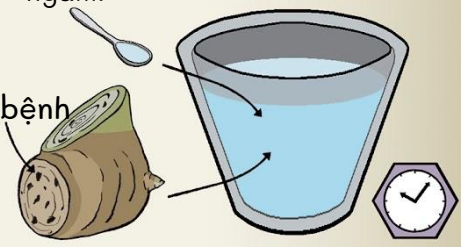
QUẢN LÝ VƯỜN: CÂY CHUỐI

Chuối là loại cây trồng tuyệt vời cung cấp sinh khối, dễ nhân giống và tái sinh liên tục. Nếu trồng với mục đích cho trái, cụm chuối cần được giữ ở mức 3 thế hệ: **Cây Bà, Cây Mẹ, Cây Con.**

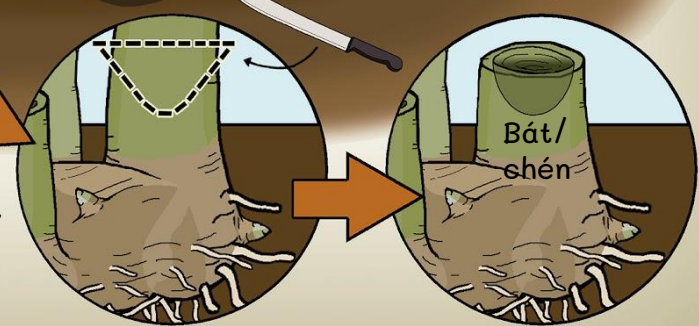
Để trồng mới, ta cắt cây con và chỉ giữ lại phần củ chuối, nặng khoảng 1kg. Sau đó gọt sạch phần rễ và tạo vết cắt 45 độ giữa phần củ và thân.

Nếu vết cắt ở củ bị nhiễm bệnh cần ngâm vào nước sạch 24 giờ trước khi trồng. Trong 2 tiếng cuối cùng cần cho vài muỗng nhỏ Clo hoặc thuốc tẩy rửa để ngâm.

Đào lỗ và đặt mặt dính liền với cây Mẹ hướng lên trên. Quy trình này đảm bảo cây mới sẽ hoàn toàn khỏe mạnh và cho nhiều trái lúa đầu tiên.

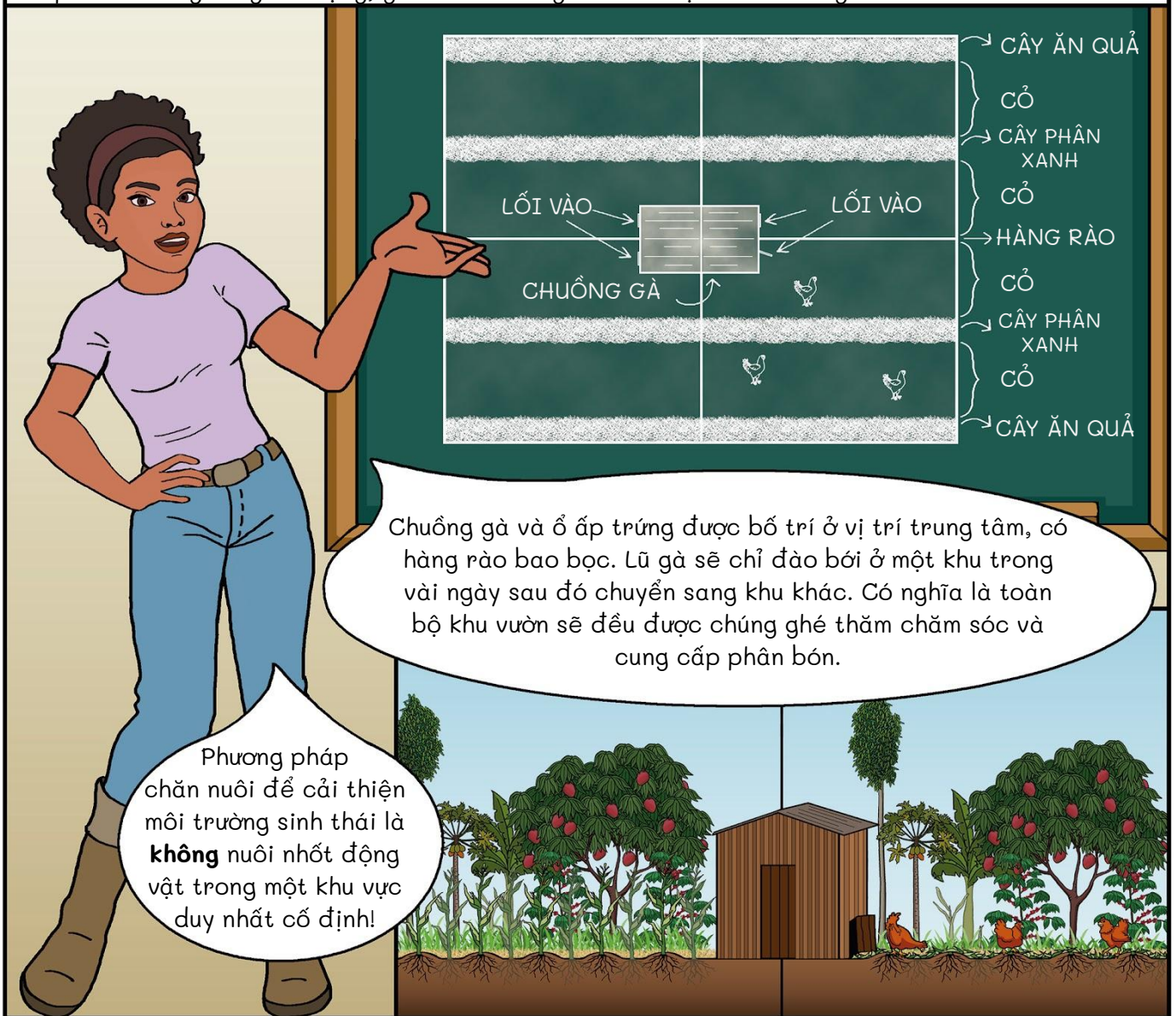

Sau khi thu hoạch cần cắt bỏ thân chuối. Phần còn lại ở củ cần được xử lý với vết cắt hình cái bát/chén nhằm phòng tránh nhiễm khuẩn và bệnh tật cho toàn bộ bụi chuối.

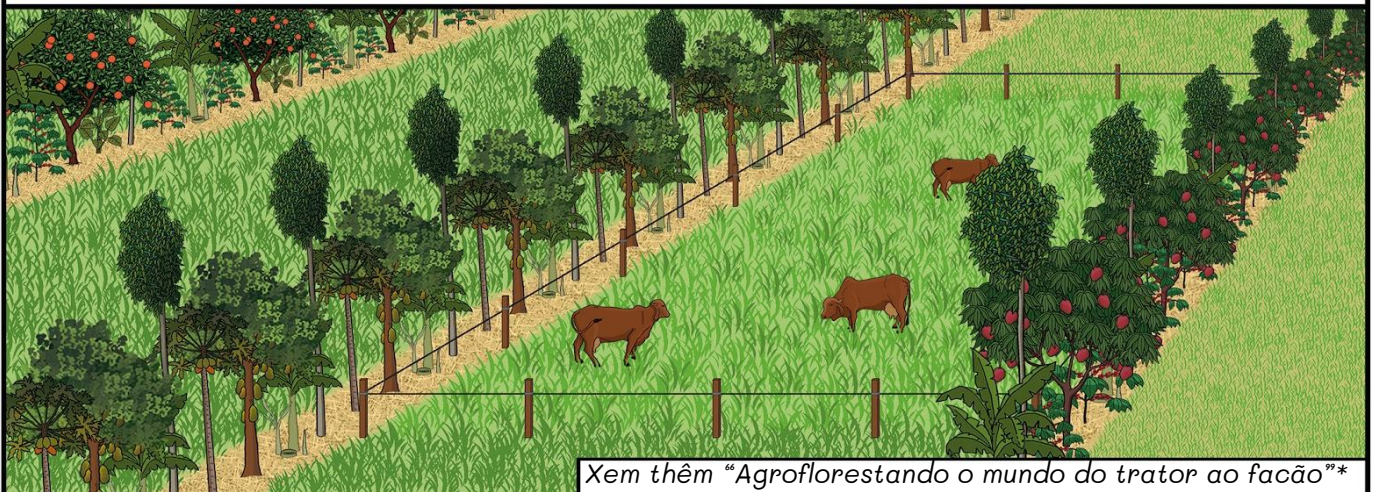
CHĂN NUÔI TRONG MÔ HÌNH VƯỜN RỪNG

Vườn rừng là nơi rất phù hợp để chăn nuôi.

Ví dụ, đặt một chuồng gà với hàng rào cố định ở giữa vườn: khu trồng cây và trồng cỏ sẽ cung cấp môi trường sống đa dạng, giàu dinh dưỡng và lành mạnh cho đàn gà.

Một phương pháp khác rất hiệu quả để chăn nuôi trong vườn rừng là sử dụng hàng rào di động giữa hai luống trồng. Vật nuôi sẽ ăn rất nhiều cỏ ở một chỗ, bắt buộc sự tái sinh liên tục giúp trẻ hóa và làm hệ thống phát triển.

PHÁC THẢO KẾ HOẠCH

Lên kế hoạch là điều tối quan trọng khi thực hành Vườn Rừng. Cần xác định rõ từng loại cây sẽ trồng trong mỗi khu vực. Trên mỗi hàng sẽ có cả cây phân xanh lẫn cây trồng chính (đa phần là cây ăn quả) được bố trí theo tầng tán và nối tiếp (xem bảng ví dụ trang 24).

CÂY ĂN QUẢ
VD: XOÀI

CÂY PHÂN XANH
VD: CHUỐI

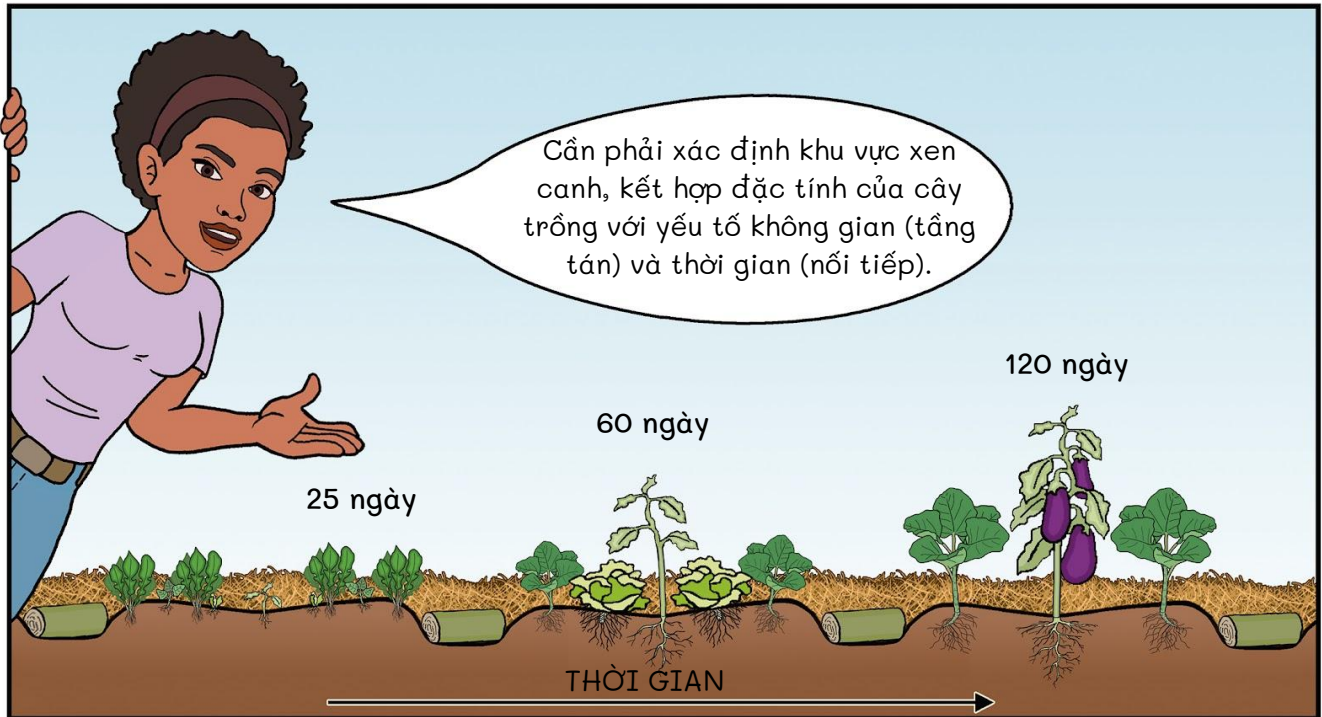

CÂY LẤY GỖ
VD: BẠCH ĐÀN

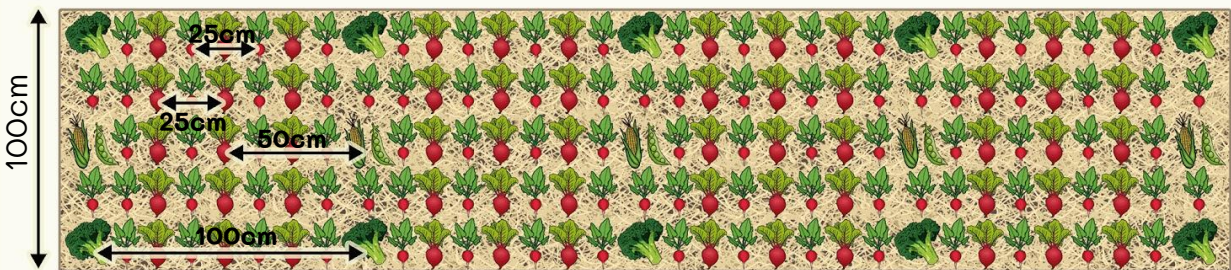

CÂY NHAU THAI
VD: SẮN

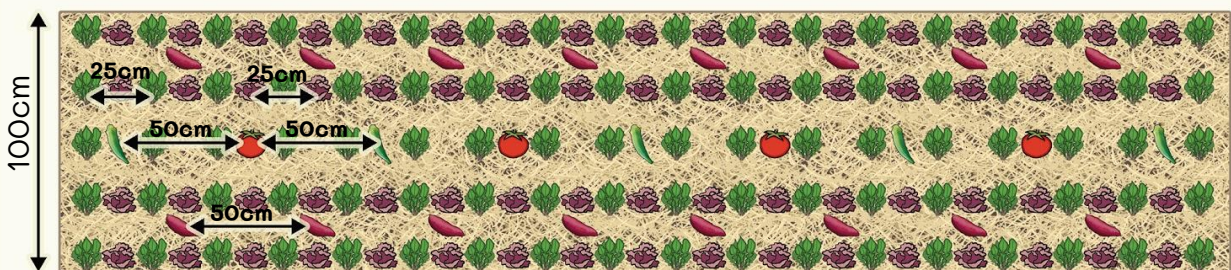
MÔ HÌNH XEN CANH THAM KHẢO

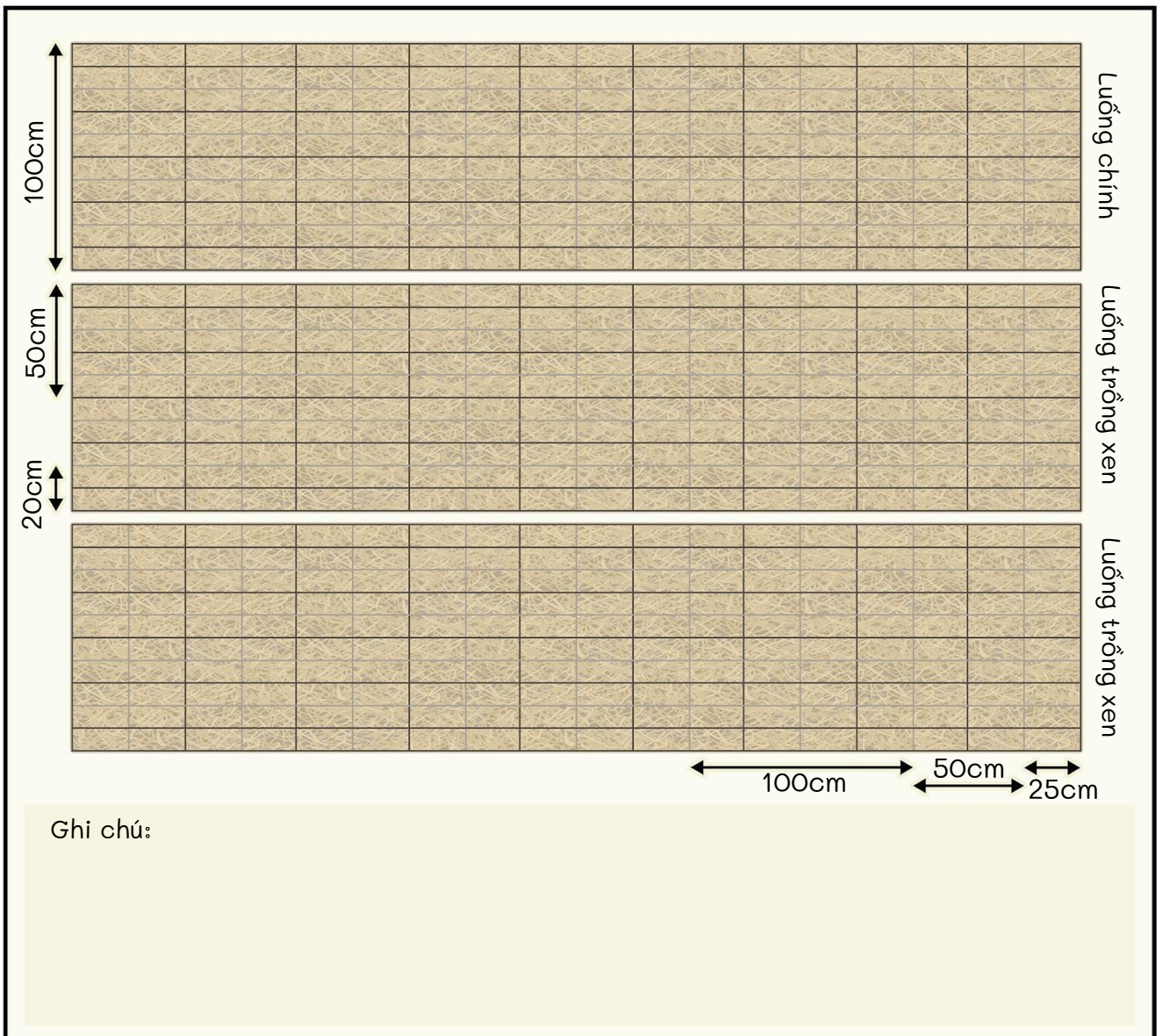
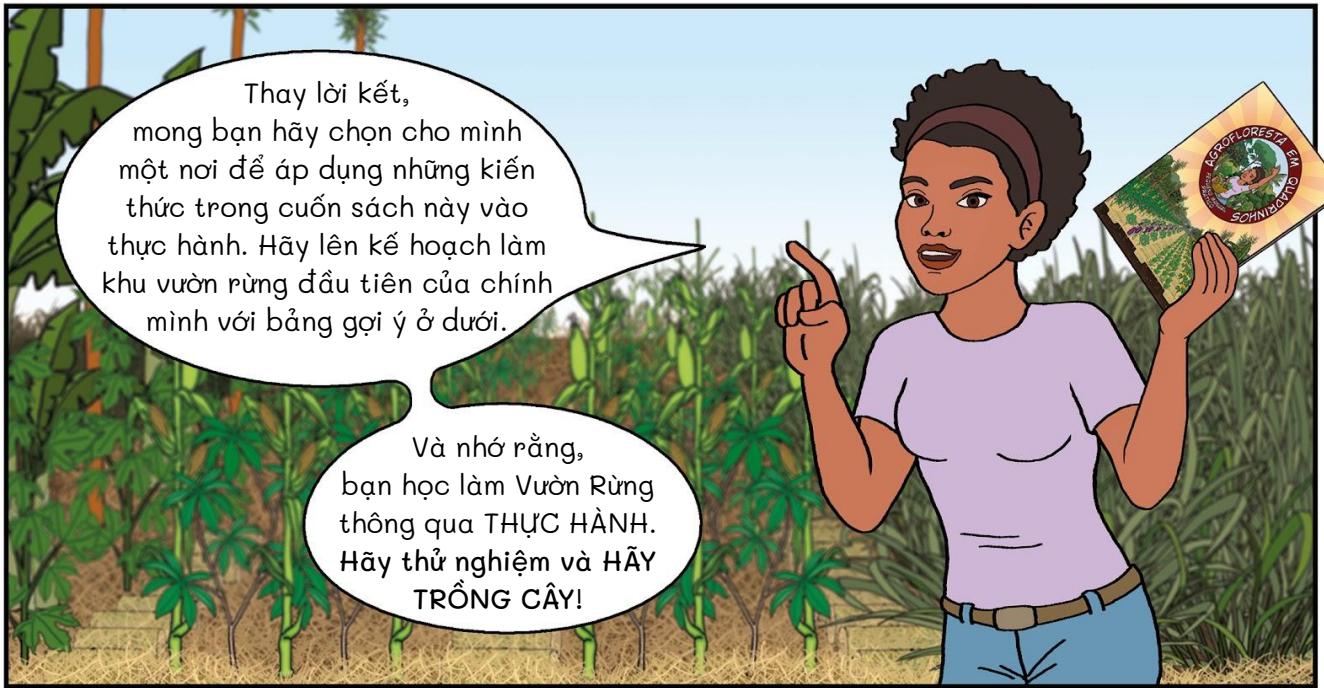
Ví dụ với nhóm cây tầng thấp có 3 vòng đời liên tiếp nhau trên cùng 1 luống trồng.
 90 ngày: Ngô/bắp (tầng đỉnh) cách nhau 1m, Củ dền đỏ ở tầng trung cách nhau 25cm
 60 ngày: Súp lơ xanh/Bông cải xanh (tầng cao) và Cây đậu Hà Lan (thân leo lên cây tầng đỉnh)
 25 ngày: Củ cải đỏ (tầng thấp)

- 120 ngày: Đậu bắp (tầng đỉnh), Cà chua (tầng cao) - 100 ngày: Khoai lang (tầng thấp)
 - 45 ngày: Xà lách mỡ và xà lách tím (tầng trung) - 25 ngày: Xà lách rocket (tầng trung)

THỰC HÀNH

BẢNG VÒNG ĐỜI VÀ TĂNG TÁN MỘT SỐ LOẠI CÂY

Tầng	Không gian Chiếm Giữ	Vòng Đời					[Cây Dài Ngày]	
		45 Ngày	60 Ngày	90 Ngày	6 Tháng	3 Năm	Cây Sinh Khối/ Gỗ	Cây Ăn Trái/ Hạt
Tầng Đỉnh	20%	Gai Dầu	Hương Dương	Bắp/ Ngô	Đậu Bắp	Thầu Dấu	Bạch Đàn	Thông Brazil
				Mè/ Vừng		Đu Đủ	Gỗ Dái Ngựa	Hạt Bồ Đào
				Hạt Dền <i>Amaranth</i>			Gỗ Sồi	Cọ Đào <i>Pupunha</i>
							Nho Nhật	
Tầng Cao	40%		Súp Lơ Trắng	Cà Chua	Cỏ Gai Cowitch	Mì/sắn	Móng bò/ hoa ban	Mít
			Súp Lơ Xanh	Đậu Hà Lan	Cà Tím	Khoai Sâm	Tử Đinh Hương	Xoài
			Kê	Hẹ	Húng Ngọt	Đậu Thận	Chuối Lùn	Chuối Lùn
			Cao Lương	Bắp Cải	Ớt Siêu Cay	Húng Ngọt	Mận/Đào	Roi/mận
			Đậu Mắt Đen	Lúa Mì		Húng Chanh	Đậu Kem	Hạt Barukas
			Đậu Leo	Ớt Chuông			Xương Rồng	Ổi
				Bụp Giấm			Dã Quỳ	Hồng vàng
				Cà Gilò			Gỗ TigerWood	Anh đào Kim Cương
				Cải Xoăn				Cọ Jucara
Tầng Trung	60%	Củ cải trắng	Xà Lách Mỡ	Khoai Tây	Hành Tây	Ớt Tabasco	Chuối Lùn	Cà Tím
		Xà lách rocket	Củ Cải tròn <i>Turnip</i>	Xà Lách Canada	Ớt	Sa Nhân	Chuối Plantain	Đâu Tầm Trắng
		Xà Lách Mỡ	Diếp Xoăn	Hạt Lanh	Gạo	Tỏi	Cải bắp	Chuối Lùn
		Xà Lách Tím	Xà Lách Ta	Tỏi Tây	Đậu Răng Ngựa	Cây Vuốt Mèo	Ớt chuông	Cambuci
		Ngò rí/ rau mùi	Cải Cầu Vồng	Cà Rốt	Bí Ngô	Ngưu Bàng	Hoa atiso	Anh đào Brazil
				Củ Dền Đỏ				Uvaia
				Cần Tây				Quýt
				Bí Ngòi				Đào
Tầng Thấp	80%		Đậu Đen	Đậu Rựa	Đậu phộng/ lạc	Gừng		Cà Phê
			Cải Xoong	Dưa Hấu	Ngò Tây/ mùi tây	Khoai Mỡ		Chanh Vàng
			Đậu Pinto	Khoai Lang	Bạc Hà	Hoàng Tinh		Dứa/thom
			Dưa Leo/ dưa chuột	Dưa Gang		Húng Thuốc <i>Pennyroyal</i>		Chanh Tahti
			Dưa Leo gai/ri	Rau chân vịt/ cải bó xôi		Khoai Môn		Chanh
			Đậu Que	Đậu Nành		Rau Kinh Giới		Nho Thân Gỗ
				Đậu Đỏ		Hoa Huệ Gừng		Cây Cacao
						Cây Tróc Bạc		Quả Mộc <i>Quince</i>

TABLE OF CYCLES AND LAYERS*

Layer	Occupied Space	Cycles/Succesion					[Long Term Trees]	
		45 Days	60 Days	90 Days	6 Months	3 Years	Biomass/ Wood	Fruits/ Nuts
Emergent	20%	Sunn Hemp	Sunflower	Corn	Okra	Castor-Oil Plant	Eucalyptus	Brazilian Pine
				Seasame		Papaya	African Mahogany	Pecan Nut
				<i>Amaranth</i>			Roble	<i>Pupunha</i> Palm Tree
							Japan Grape	
Canopy	40%		Cauli-flower	Tomato	Cowitch	Cassava	Brazilian <i>Orchid.tree</i>	Jack Fruit
			Broccoli	Pea	Egg Plant	Yacon	Mexican Lilac	Mango
			Pearl Millet	Chives	Sweet Basil	Congo Bean	Dwarf Banana	Dwarf Banana
			Sorghum	Cabbage	Bishop's Crown.Pepper	Sweet Basil	Portuguese Plum	Jambo
			Cow Pea	Wheat		Lemon Basil	Ice Cream Bean/ <i>Inga</i>	Baru Nut
			Climber Pea	Bell-pepper			Sombrei ro	Guava
				Roselle			Mexican Sunflower	Kakifruit
				Gilo			TigerWood	Cherries of Rio Grande
				Kale				Jucara Palm Tree
Medium	60%	Radish	Lettuce	Patato	Onion	Tabasco Pepper	Dwarf Banana	Eggplant Tree
		Rocket	<i>Turnip</i>	Canada Lettuce	Pepper	Arra-cacha	Blantaine	Mulberry
		Lettuce	Chicory	Flax	Rice	Garlic		Dwarf Banana
		Purple Lettuce	Almeirao	Leek	Broad Bean	Hanging Lobster Claw		Cambuci
		Coriander	Chard	Carrot	Pumpkin	Greater Burdock		Brazilian Cherry
				Beetroot				Uvaia
				Wild Celery				Mandarin
				Zucchini				Peach
Lower	80%		Black Turtle Bean	Jack Bean	Peanuts	Ginger		Coffee
			Watercress	Water-Melon	Parsley	Nira/Yam		Lemon
			Pinto Beans	Sweet Patato	Mint	Oregano		Pineapple
			Cucumber	Melon		<i>Pennyroyal</i>		<i>Tahti</i> Leomn
			Gherkin	Spinach		Arrow-Root		Lime
			Green Bean	Soy		Marjoram		Jabuticaba Sabara
				Azuki Bean		Butterfly Ginger		Cacao
						Arrow-Leaf		Quince

AGROFLORESTA: APRENDENDO A PRODUIR COM A NATUREZA / STEENBOCK W., VEZZANI F.M. - CURITIBA, 2013.

AGROFLORESTANDO O MUNDO DE FACÃO A TRATOR / NETO, N. E. C. ... ET AL. PALMEIRA, 2016.

DA HORTA À FLORESTA - FROM GARDEN TO FOREST / AGENDA GOTSCH (VÍDEO).

RESTAURAÇÃO ECOLÓGICA COM SISTEMAS AGROFLORESTAIS: COMO CONCILIAR CONSERVAÇÃO COM PRODUÇÃO. OPÇÕES PARA CERRADO E CAATINGA / MICCOLIS A. ... ET AL. BRASÍLIA, 2016.

SISTEMAS AGROFLORESTAIS: USO DA SUCESSÃO E DA ESTRATIFICAÇÃO EM CONSÓRCIOS ENTRE LAVOURAS E HORTALIÇAS / FLYER COOPERAFLORISTA.

Cuốn sổ tay “Hướng dẫn thực hành vườn rừng” này được tạo ra với mục đích giới thiệu Phương Pháp canh tác Nông Lâm Kết Hợp và Tiếp Nối hay còn gọi là Vườn Rừng.

Mô hình giới thiệu ở đây chỉ là một trong số rất nhiều mô hình khác cho sinh thái rừng Đại Tây Dương. Mỗi hệ thống có tính đặc trưng riêng. Mỗi nơi có một câu chuyện và bối cảnh cần cả mắt và tai để thấu hiểu Con người và Mẹ Thiên Nhiên.

Bora
Permaculturar

TÊN KHOA HỌC MỘT SỐ LOẠI CÂY TRỒNG

Abiu <i>Pouteria caimito</i>	Cauliflower <i>Brassica oleracea convar</i>	Guava <i>Psidium guajava</i>	Papaya <i>Carica papaya</i>	Sorghum <i>Sorghum bicolor</i>
African mahogany <i>Khaya ivorensis</i>	Chard <i>Beta vulgaris var. cicla</i>	Heliconia <i>Heliconia rostrata</i>	Parsley <i>Petroselinum crispum</i>	Soybean <i>Glycine max</i>
Amaranth <i>Amaranthus spp.</i>	Cherries of the Rio Grande <i>Eugenia involucrata</i>	Ice cream bean <i>Inga edulis</i>	Peach <i>Prunus persica</i>	Spinach <i>Spinacia oleracea</i>
Arrowleaf <i>Xanthosoma sagittifolium</i>	Chives <i>Allium schoenoprasum</i>	Jack bean <i>Canavalia ensiformis</i>	Peanuts <i>Arachis hypogaea</i>	Sugarloaf <i>Cichorium intybus</i>
Arugula, Rocket <i>Eruca sativa</i>	Cocoa <i>Theobroma cacao</i>	Jackfruit <i>Artocarpus heterophyllus</i>	Pearl millet <i>Pennisetum glaucum</i>	Sunflowers <i>Helianthus annuus</i>
Azuki bean <i>Vigna angularis</i>	Coffee <i>Coffea sp.</i>	Japanese raisin tree <i>Hovenia dulcis</i>	Peas <i>Pisum sativum</i>	Sunn hemp <i>Crotalaria juncea</i>
Baru nut <i>Dipteryx alata</i>	Congo bean <i>Cajanus cajan</i>	Java plum <i>Syzygium cumini</i>	Pecan nut <i>Carya illinoensis</i>	Sweet basil <i>Ocimum basilicum</i>
Beat root <i>Beta vulgaris</i>	Coriander <i>Coriandrum sativum</i>	Jucara palm <i>Euterpe edulis</i>	Pennyroyal <i>Mentha pulegium</i>	Sweet potato <i>Ipomoea batatas</i>
Bell pepper <i>Capsicum annuum</i>	Corn <i>Zea mays</i>	Kakifruit <i>Diospyros kaki</i>	Pepper <i>Capsicum baccatum</i>	Tabasco pepper <i>Capsicum frutescens 'Malagueta'</i>
Black turtle bean <i>Phaseolus vulgaris L. 'Black Turtle'</i>	Cow pea <i>Vigna unguiculata</i>	Kale, Cabbage <i>Brassica oleracea</i>	Pepper 'Bishop's crown' <i>Capsicum baccatum var. pendulum</i>	Tahiti lime <i>Citrus × latifolia (?)</i>
Brazil cherry (Grumichama) <i>Eugenia brasiliensis</i>	Cowich bean <i>Mucuna pruriens</i>	Leek <i>Allium ampeloprasum</i>	Peruvian carrot <i>Arracacia xanthorrhiza</i>	Tigerwood <i>Astronium fraxinifolium</i>
Brazil cherry (Pitanga) <i>Eugenia uniflora</i>	Cucumber <i>Cucumis sativus</i>	Lemon <i>Citrus limon</i>	Pineapple <i>Ananas comosus</i>	Tomato <i>Solanum lycopersicum</i>
Brazilian grapetree <i>Plinia peruviana</i>	Curled lettuce <i>Lactuca sativa var. crispa</i>	Lemon basil <i>Ocimum × africanum</i>	Pinto bean <i>Phaseolus vulgaris L. Pinto group</i>	Turmeric <i>Curcuma longa</i>
Brazilian orchid tree <i>Bauhinia forficata</i>	Eggplant <i>Solanum melongena</i>	Lettuce <i>Lactuca spp.</i>	Plantain <i>Musa × paradisiaca</i>	Turnip <i>Brassica rapa subsp. rapa</i>
Brazilian pine <i>Araucaria angustifolia</i>	Eucalyptus <i>Eucalyptus globulus</i>	Lime <i>Citrus aurantiifolia</i>	Potato <i>Solanum tuberosum</i>	Uvaia <i>Eugenia pyriformis</i>
Broad bean <i>Vicia faba</i>	Flax <i>Linum usitatissimum</i>	Mandarin <i>Citrus reticulata Blanco</i>	Pumpkin <i>Cucurbita spp.</i>	Watercress <i>Nasturtium officinale</i>
Broccoli <i>Brassica oleracea convar. botrytis var. italica</i>	Garlic <i>Allium sativum</i>	Mango <i>Mangifera indica</i>	Pupunha palm tree <i>Bactris gasipaes</i>	Watermelon <i>Citrullus lanatus</i>
Butterfly ginger <i>Hedychium coronarium</i>	Garlic chives <i>Allium tuberosum</i>	Marjoram <i>Origanum majorana</i>	Quince <i>Cydonia oblonga</i>	Wheat <i>Triticum</i>
Cabbage lettuce <i>Lactuca sativa var. capitata</i>	Gherkin <i>Cucumis anguria</i>	Melon <i>Cucumis melo</i>	Radish <i>Raphanus raphanistrum subsp. sativus</i>	Wild celery <i>Apium graveolens</i>
Cabbage, Kale <i>Brassica oleracea convar. capitata</i>	Gilo <i>Solanum aethiopicum var. Gilo</i>	Mexican sunflower <i>Tithonia diversifolia</i>	Rice, 3 months rice <i>Oryza sativa</i>	Wild chicory <i>Cichorium intybus L.</i>
Cambuci <i>Campomanesia phaea</i>	Ginger <i>Zingiber officinale Roscoe</i>	Mint <i>Mentha spp.</i>	Roble <i>Tabebuia spp.</i>	Yacón <i>Smallanthus sonchifolius</i>
Canada lettuce <i>Lactuca canadensis</i>	Gliricidia <i>Gliricidia sepium</i>	Mulberry <i>Morus sp.</i>	Rose apple <i>Syzygium jambos</i>	Yam <i>Dioscorea spp.</i>
Carrot <i>Daucus carota subsp. sativus</i>	Greater Burdock <i>Arctium lappa</i>	Okra <i>Abelmoschus esculentus</i>	Roselle <i>Hibiscus sabdariffa</i>	Zucchini <i>Cucurbita pepo var. cylindrica</i>
Cassava <i>Manihot esculenta</i>	Green bean (bush bean) <i>Phaseolus vulgaris</i>	Onion <i>Allium cepa</i>	Sesame <i>Sesamum indicum</i>	Thanks for the update Hans!
Castor-oil plant <i>Ricinus communis</i>	Green bean (climber) <i>Phaseolus vulgaris L.</i>	Oregano <i>Origanum vulgare</i>	Sombreiro <i>Clitoria fairchildiana</i>	Let's plant some trees!

Mình yêu thích Vườn Rừng và cũng có cơ hội đọc bản tiếng Anh của cuốn sách này, tuy nhiên mình chưa từng có suy nghĩ sẽ dịch sách sang tiếng Việt.

Cho đến một ngày, khi mình tặng sách về làm nông cho một người bạn thì nhận được phản hồi không tích cực vì nội dung hàn lâm cũng như một số quan điểm về thực hành làm vườn trong đó.

Vậy nên mình quyết định tìm một cuốn sách làm vườn ngắn gọn, dễ hiểu, dễ áp dụng hơn, và mình nghĩ ngay tới tựa sách này.

Biết ơn sự giúp đỡ nhiệt tình về mặt biên tập từ chị Ninh La (một người yêu thích Vườn Rừng), cũng như sự tư vấn về nội dung và kiến thức của anh Võ Quốc Lập (chủ nhiệm Vườn Tre Mỡ) để mình hoàn thiện bản tiếng Việt này.

Mong rằng cuốn sách nhỏ này sẽ giúp ích nhiều cho bạn trong quá trình tìm hiểu và nhất là thực hành Vườn Rừng.

Trần Quang Trung

Vườn Rừng tươi mát bắt đầu từ những mầm xanh đầu tiên.

Bora
Permaculturar

